

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ № 45

от заседание, състояло се на 20.06.2007 г.

Събеседване с кандидатите за генерален директор на БНТ

ПРИСЪСТВАЛИ: Бойчо Кулински, доц. д-р Лилия Райчева, акад. Людмил Стайков, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Мая Вапцарова, доц. д-р Райна Николова, Стефан Димитров.

ОТСЪСТВАЛИ: Милен Вълков

Начало на събеседването: 10 ч., водено от Мария Стефанова, председател на СЕМ.

Експерт-протоколист: Велимира Костова.

Събеседване с Уляна Пръмова

Мария Стефанова откри събеседването и припомни правилата на събеседванията: събеседването продължава 90 минути. 30 минути се отделят на кандидата, който да представи своята концепция за бъдещото развитие на БНТ. Останалите 60 минути членовете на СЕМ задават въпроси.

Уляна Пръмова: Благодаря за добрата организация и на медиите, които присъстват тук, за техния интерес. Надявам се, че интересът е здрав и е към БНТ. Мисля, че думата виждания, която предлагате, е най-точната за това, което предстои да представя. Концепциите обикновено не се изпълняват, а вижданията, облечени в управленска програма, са бъдеще. Те са философията за развитието на БНТ. Решението ми да кандидатствам за втори мандат не е автоматично, а резултат от личен размисъл. Свършеното през последните три години заслужава

продължение. БНТ заслужава стабилност, приемственост, предсказуемост. Да има резултати от всички намерения.

Няма да се отчитам, ние направихме това вече пред вас. Благодаря за оценката и предложенията, които направихте. Не сме свършили всичко. Предстои много работа. Познаваме реалиите. Мотото, което се опитваме да следваме, е „Бъди реалист, остана си мечтател”.

Основни задачи, които си поставям за евентуален бъдещ мандат: техническо и технологическо обновление. Производството на качествен телевизионен продукт изисква техника и човешки ресурс. В технологично отношение направихме много. Комплексът ще бъде изцяло цифров, звукът – стерео, мобилната техника – подновена.

Сателитният канал временно беше залитнал в културно-носталгични програми. Това ще бъде заличено. Трябва да присъства реална информация за България. Какво се случва, как да може да се научи български език. Замислили сме туристическо предаване. „И ние го можем” – предаване за преуспелите българи. Очакваме нови предавания от регионалните центрове. Когато стане 24-часов, Сателитният канал вероятно ще бъде по-интересен.

Рейтингът на БНТ. За нас е важно как стоим на фона на европейските обществени телевизии. С тях се съизмеряваме. В последния доклад на ЕС за радиото и телевизията водещ критерий за обществената телевизия са високата гледаемост и пазарният дял – 16% средно, в делниците – трети, в празниците – втори. 80% проникване в аудиторията. За сравнение – средният пазарен дял на европейските телевизии е 20-22 %. В Гърция – 16%, в Румъния – 18%, във Франция – 14%, ZDF – 13,9 %. Навсякъде има конкуренция с комерсиалните канали. По отношение на гледаемостта – БНТ седи добре, като доверие има първо място сред институциите. По пазарен дял гоним второ място – стабилизирани сме. БНТ е единствената европейска обществена телевизия с една програма. Италианската RAI има три програми. Най-близко е до комерсиалните, сериозната програма е само RAI 3. БНТ няма да се откаже да подреди националните си програми. Да защити обществената си функция и да повиши гледаемостта. Да сме готови с подготовката на II програма. Преди години Ефир 2 беше добра програма. Полската телевизия,

например, не е продала честотите си. Плурализмът предполага широка територия. Последните два месеца проведохме дълбочинно проучване на аудиторията. То не се различава от нашите впечатления. Чака ни много работа в програмно отношение. Съдържанието е определящо. Поддържането на Канал 1 и подготовката на нова програма (кабелна или градска лицензирана) е основната ни задача. Например, в Гърция Солунската телевизия се превърна в трети национален канал.

Предложените от мен виждания са виждания на целия екип. Приоритети са новините, подобряването на публицистичните предавания, изчистването от преповтарящи се предавания, документалистиката – навсякъде те са хит на медийния пазар. Предаванията тип гражданска трибуна отсъстват. Но имаме готова концепция за такова предаване с работно заглавие „Референдум“. Философията на програмата е: първо, зрителският интерес. Това не е принизяване на вкуса, а контакт със зрителите. Да усещат, че са генератор. Активен диалог със зрителите. В обществените телевизии отделите за обратна връзка са много силни. Второ, тонът на телевизията. Добре е да се стремим към сплотяване на българското общество. Да се интегрираме с обществото. България е шарена държава. Трябва да има многообразие. Цялостният стил да е такъв, а не да има отделни предавания. Често гледам чужди, небългарски телевизии. Навсякъде тонът на обществените телевизии е обективен, културен, позитивен, с уважение към събеседника. Не само в журналистическото присъствие, а и в съдържанието. Не знам дали всичко написано от мен е достатъчно. Очаквам Вашите въпроси за пълната картина на представянето. Тук ще спра. Готови сме за много труд. Не бива да се отклоняваме от целта, стига тя да е ясна.

Мария Стефанова: Благодаря за изложението Ви.

Маргарита Пешева: Поздравявам Ви за успешната презентация. Казахте и нови неща, които липсват в концепцията ви. Особено финалът за сплотяването, който липсва в концепцията. Концепцията ви е отлична, стегната, ясна. Вие имате конкретни идеи за управлението. Публицистичните предавания, външно-политическите предавания, икономическите предавания, Евровизия, Великите българи – всичко това са успехи на БНТ. Оценявам високо Вашата концепция. Първият ми въпрос е за рейтинга на отделните предавания. Стратегията се

определя от рейтинга. Има важни предавания за малки групи, които нямат висок рейтинг. Вторият ми въпрос – GfK – как стои въпросът с договора? Прекратен ли е? Коя от пийпълметричните агенции ще изберете?

Вторият ми въпрос е относно персонифицираната журналистика. През последните години има нови лица, които се развиват: Добриня Чешмеджиева, Надя Обретенова. Отгук нататък къде ще се акцентира на персонифицираната журналистика – в новините или в културните предавания? Третият ми въпрос е свързан с приобщаването на регионалните програми. Как ще стане това?

Уляна Пръмова: По първия въпрос, рейтингите са важно нещо. Праймтаймът на БНТ е важен, макар че е по-малък от този на комерсиалните телевизии. Вече споделих с вас как протече конкурсът за пийпълметричната агенция. GfK предложиха добра оферта и имаха добре документи. Дадохме им една година за инсталиране на машинките им. Договорът обаче забуксува. Нямаше пряка отговорност от тях, заработи дъщерна фирма. Ние сме единствената телевизия у нас, която има договор с GfK. Аз и целият Управителен съвет ги предупреждавахме за това, за нередности, лош софтуер, лоши данни. GARD, дъщерната фирма, с която работехме, не спазваше договора. Задачата беше да се проучват, обработват и доставят данни по технологичните нужди на БНТ. Шест месеца минаха, преди да получим първите данни. Изпълняваше се договор, който всъщност не ни вършеше работа. Прекратихме го. Той се оказа икономически нецелесъобразен за нас. Сега в момента изчакаме. Срещнахме се с представителите на GARB. То поеха ангажимент да подменят софтуера. В Румъния нещата с дъщерната фирма протекоха по същия начин. Впоследствие те се реорганизираха. Есента наново ще обсъдим отношенията си с тях. И ще обявим конкурс може би до края на годината. В потребителския комитет стана дума за създаване на джик. Ние да изберем система за проучване. Ние няма как да участваме в търговско дружество, а комитетът по същество е такова. Сега ще изчакаме, да видим дали комитетът ще избере една система, или различни.

По втория въпрос, относно журналистите – благодаря за оценката. Телевизията се олицетворява от имена. Опитваме се да изградим такива. Каним предишни колеги, доказани хора. Изграждаме нови журналисти, не само водещи.

Работим в две посоки – подготвяме журналисти, докато станат звезди. Поля Златарева, Милена Цветанска. От новините те трябва да преминат в друга позиция. Има дефицит на водещи. Те могат и да не са щатни – Део, например. БНТ трябва да създава формати, като Великите българи. За мен това беше успешен формат, даже поради дебата, който предизвика. Той беше полезен и поради крайния си резултат – издадохме 6 000 диска с клипове, което разпратихме по училищата и читалищата. Получихме много благодарности, имаме обратна връзка. Издадохме и мултимедиен продукт за Васил Левски – уникално произведение, той ще бъде преведен и има изключително образователна цел.

Не сме се отказали да създадем бгреалити. Но то трябва да бъде успешно и да отговаря на българските интереси. Не бива да имаме нереалистични претенции. Има творчески ресурс в държавата. Ще има конкурсно начало.

По третия въпрос – относно регионалните центрове. Навсякъде в Европа са регионални. Интересите в малките райони се свеждат до нещата около тях. Те си имат такова звучене. От есента ще имаме четири регионални програми с 8-часово излъчване. Актуални за регионите. Най-доброто от тях ще вземем в националния и Сателитния канал. Основният технически проблем е да се излъчва регионална програма в националния ефир. 600 000 лв. са необходими за обновяване на регионалните центрове. Така ще можем да имаме живи предавания.

Стефан Димитров: Поздравявам ви с постигнатото. Според мен един мандат определено не стига. Първият ми въпрос е: успя ли и ще успееш ли да мотивираш работещите? И второ: какво ще стане, след като се произнесе Комисията по досиетата? Третият ми въпрос е относно разследващата журналистика. Поздрави и за Великите българи. Постигание е.

Уляна Пръмова: Благодаря за похвалите. Разследващата журналистика – тя е емблема на обществената телевизия. Не сме го постигнали. Критериите са високи. Критериите на обществената телевизия. Разследванията се свеждат до дребнотемие. Тя е най-трудното нещо и най-опасното. Не мога да поема количествен ангажимент, а качествен. Има ентузиазъм у младите репортери, но се изисква голяма организация от хора. Дори един удар си заслужава. По-голяма задълбоченост. Тип Валя Ахчиева. Да няма усещане за частен случай.

По въпроса за мотивацията – тя е икономическа и творческа. Трябва да вървят заедно. Някои големи проекти бяха посрещнати с резерви. Евровизията, например. Чак на третата година станаха съпричастни. Успехът на отделни хора и предавания е някакъв локомотив. Икономически – вече няма уравниловка. По мои наблюдения и разговори хората са мотивирани. И не искат да носят на гърбовете си неработещите. Два пъти годишно правим атестации от комисии. Заплащането е основен стимул. Да го приближим до нормалните стандарти. До края на годината планираме повишаване на заплатите и целеви премии.

Досиетата – в понеделник на Директорски съвет говорихме за това. БНТ е в първата група институции. Добре е да сме готови за реакция. Ще бъде полезно. Да се затвори тази страница. Директорите ще проведат разговори в екипите. Да се гарантира журналистическа реакция.

Стефан Димитров: Ще поканите ли бившите генерални директори на 50-годишнината?

Уляна Пръмова: Да.

Лилия Райчева: Почвам с автобиографичната справка. Има 25-годишен опит в телевизията. В националната телевизия е по-голямата част от професионалният ѝ път. Искам да подаря на г-жа Пръмова една книга – „Сборник статии от Съвета на Европа”. Сега телевизионната среда е по-силна, по-конкурентна, ¹⁵⁰ ~~сега~~ конкурсът е по-ясен. Харесва ми концепцията като разказ за европейски проект в две части. На обществените медии е нужна постъпателност на управлението. Един мандат не е достатъчен. Има видими резултати и в Сателитния канал, и в технологичното обновление, и на интернет страницата. Държавната политика не е приятелска към обществените медии. Финансирането се увеличава, но се плащат такси на БТК. Шест програми имат един общ бюджет. И въпросното технологично обновление тепърва предстои. ~~Ние все пак~~ ^{БНТ трябва} достойно ~~посрещаме~~ ^{не} ~~посрещаме~~ ^{не} своята 50-годишнина. Преди време телевизията беше сама, сега има и други програми. Трябва да създадем ^{БНТ} класа и стандарти, а това не е лесно, ^{не} ~~възпитаваме~~ вкус. Моите въпроси са няколко. Първо, технологичното обновление. Имате ли намерение за цялостно цифровизиране? ^{или директно} Второ, Какъв е съставът на телевизията? 1965 души ли са? Третият ми въпрос е, има ли прозрачност на управлението? ^{както} ~~както~~

Обществеността в конкуренция се увеличава и развива.

Уляна Пръмова: Цифровизацията е скъпа, но не е извън контекста на цялата страна. В другите европейски страни обществените телевизии имат договореност с държавата и имат държавни заеми. Цифровият тракт ще е готов до края на годината. Студиата са цифровизирани. Централната апаратурна ще бъде цифровизирана до края на следващата година. Една сателитна станция ще ползва сателитния сегмент. Студио 1 да се направи. Това е най-голямото студио в НРТИЦ. Предстои акустика, климатизация. Кандидатстваме за средства в това студио.

По втория въпрос – при структурните промени съкратихме 15 души. Това предизвика страшни емоции. Синдикатите по принцип са съгласни да се стимулират можещите, но винаги има реакция. Имаме 30-тина незаети бройки на пенсионирали се и няма да назначаваме хора. Взехме 15 души режисьори на мястото на пенсионери. На хонорар не е изгодно да се правят вътрешни предавания. Произведохме доста повече часове програма.

По третия въпрос – прозрачността. Всички решения от колективния трудов договор са предмет на предварително обсъждане. Няма непрозрачност, има нечуваемост. Намеренията ни са прозрачни. Не сме отказали писмо и данни за информация.

Райна Николова: Поздравявам Ви за Вашите виждания и идеи. Социалната проблематика, детските предавания, чудесната идея за детска Евровизия и юношески новини. Бих искала да задам няколко въпроса: юношеските новини, как ще привлечете младите с тях, Второ – цифровизацията – как ще погледне телевизията на хората в неравностойно положение?

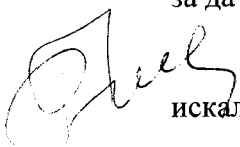
бихте ли дали повече подробности за формата?
има ли?

Уляна Пръмова: Ползността е обществен проблем. Това не е само цифровизация на телевизията, а всякаква цифровизация. Хората без мобилни телефони и компютри ще имат проблем с нея. Скок от аналогова към цифрова телевизия е недопустим. Така се появява риск само малка част от хората да гледат телевизия. Сериозен проблем е. Необходимо е голямо финансиране и обучение. Производство на нови формати и платформи. Трябват нови продукти за мобилни телефони и интернет.

По втория въпрос – длъжници сме на младите. Великите българи привлякоха предимно млади хора. Това е пътят към тях. Трябва да има

императивност, те така общуват. Му news има, например, много голям ефект. Няма да е в новинарския пояс. Готово е тийниджърското пердаване.

Колкото до цифровизацията - трябва да се внимава. В по-развитите страни цифровизацията не предизвика бум. Определящо е съдържанието, не технологиите, за да няма хаос.

 Райна Николова: Ако ви изберат, на коя обществена телевизия бихте искали да прилича БНТ?

Уляна Пръмова: Да е добра БНТ. Да бъде модел за българска телевизия. От другите телевизии има какво да се научи. Да имаме национална идентичност.

Мая Вапцарова: Поздравявам Ви за спокойното и обширно изложение. Независимо от негативите, Великите българи е балканизирани на Европа. Гостуването на Велислава Дърева при Бойко Василев също е едно добро попадение. Струва ми се, обаче, че губим младите зрители, липсват дискусии. И още нещо – Сателитният канал до Америка? Това е важно. Какво ще им представим. И последното, върху което бих искала да обърна внимание е какъв етнически модел възприемате?

Уляна Пръмова: За Сателитния канал вече стана дума. Той се излъчва в САЩ и Европа, за Азия и Африка засега е трудно и финансово, и политически. Активно общуваме със зрителите на този канал. Те много активно ни пишат. На много телевизии сме изпратили касети с програмата. Предстои 24-часово модулно програмиране. Сбиване и селектиране на програмата. В Молдова и в Америка интересът е еднакъв.

По отношение на етническия модел не сме давали повод да се мисли, че БНТ иска да го разруши. Шарени сме. Националната телевизия трябва да дава място на всички етнически групи. Да няма противопоставяне. Подклаждането на конфликти е опасно. Няма да даваме тон на такова нещо. Политическата декларация на Атака за „Откраднати очи” е пресен пример в това отношение. Филмът е участвал в 39 фестивала. Излъчваме го по договор.

Людмил Стайков: Впечатлен съм от проекта. От заглавието му. Амбициозен е. „Европейски проект за развитието на националната телевизия”. Предлага много идеи и възможности. Смелост е да се кандидатства за втори път на

тази позиция. Кандидатката има самочувствие, подплатено с голяма обществена подкрепа – 17 неправителствени организации. Г-жа Пръмова е силна и като биография, и като административен опит – при нейния мандат има раздвижване и в новините, и в публицистичните предавания, културата и изкуството имат място на телевизионния екран. Особено важно е това за киното. Салоните са празни, хората са пред телевизионния екран. Ролята на обществената телевизия е важна в свят на агресия, шокове и сензации. Направи ми впечатление едно изречение: „Филмовата програма се нуждае от преосмисляне”. Какво имате предвид?

Уляна Пръмова: По-добро програмиране. Понякога добри филми не се рекламират достатъчно или се сменят в последния момент. Българските филми все още присъстват сравнително рядко, а предизвикват интерес. Довършваме по-изчистен правилник за филмопроизводството. Това е сериозна дискусия за продуцентството. Освен това предстои и по-широко обсъждане на филмопроизводството. Досега то е било картичка на телевизията ни. Добре е да има повече и по-качествена продукция.

Бойчо Кулински: Получих доста отговори на въпроси, които вече бяха зададени преди мен. Приветствам Ви с Европейския Ви проект за развитие на БНТ. А продължението предполага традиция и опирание на свършеното досега. Като че ли във Вашите виждания има някакво естествено тристепенно развитие: възраждане от състоянието отпреди 3 години, стабилизиране с възвръщане на доверието и осъвременяване. Имам следния въпрос: как виждате развитието на други програми на БНТ. Как да се развиват и регионалните програми и дали да има допълнителни – Софийски регионален канал, Ефир 2, Сателитният канал. Сателитният канал е много важен – за лобиране и възпитание. Само от сантимент ли се гледа и дали е необходим? Стига ли до всички? И технически ще стигне ли до хората? Трябва да се води диалог зад граница и да има финансова поддръжка.

Уляна Пръмова: БНТ се нуждае от още една национална честота. Канал за култура и образование. В ерата на цифровизацията ще има шест програми. Регионалните програми са с регионален характер, но не на провинциално ниво. Сателитът достига до Европа, Северна Америка, европейска Русия, части от Близкия изток и Америка. В Сателитния канал имаше сантимент. А сега българите

в чужбина се интересуват от актуални неща, живи предавания. Нужна им е полезна информация. „Пътеводител Бг” излиза с английски субтитри. Необходим е финансов ресурс – Сателитният канал се развива трудно без финансиране. Живото предаване изисква съответните вложения. Трябва да се съобразим с това какъв е държавният приоритет за чужбина – Азия. Там сега масово преминават канали за мода, спорт, музика, новини. Там пазарът се разширява неимоверно много.

Мария Стефанова: Аз имам кратък въпрос. Смятате ли, че с оглед на цифровизацията и потребителите е по-добре БНТ да има собствен мултиплекс?

Уляна Пръмова: Да, необходимо е да има. Добре е и за регулацията. Не е добре да се повтарят нещата с кабелизацията. Сега Канал 1 се разпространява от кабелните оператори безвъзмездно. Собствен мултиплекс е и европейският опит. Може да не са 6 програми, но поне 2 програми и програмите на регионалните центрове.

С това въпросите бяха изчерпани, а и определеното време изтече. **Мария Стефанова** благодари на **Уляна Пръмова** и закри събеседването.

Събеседване с Радостслав Главчев

Мария Стефанова приветства кандидата и припомни регламента на събеседването.

Радостслав Главчев: Благодаря за възможността да представя пред Вас вижданията си за живота и БНТ. Искам първо да направя едно изявление, с което да подам искане-молба за допълнителен конкурс. Предполагам, че конкурсът ще бъде почтен, вежлив, прогресивен. Изразявам протест спрямо провеждането на конкурса. Две писмени заповеди за допускане до конкурса получих, а сега чух и устно изявление от председателката на СЕМ. То няма законова стойност. В Решение № 160 чл. 8 има събеседване. Води се от председателя и има въпроси и отговори. Всеки кандидат има право на встъпително слово. В момента председателят на СЕМ предлага трети вариант. Искам писмен текст с третото

предложение. За един месец СЕМ три пъти променя отношението си към мен и конкурса.

Лилия Райчева: Имате хубава ^{мисълта е} концепция! Изложете я, моля.

Радостслав Главчев: Ще обжалвам Решение № 160 и 161. Водил съм вече дела срещу СЕМ. Имаме неспазване на закона. Има саркастична промяна на името ми в Решение № 161. Чаках 45 минути да си получа документите.

Започвам експозицията си. Хората от тази епоха мислят преди всичко за пари. Стремят се към материални ценности. Но има и духовни ценности. Някои четат броя им, други търсят смисъла на парите. Чета ви това, което е написано на нашите пари, с които боравим. Копюр от 50 лв. (чете текст за душевния мрак.) Кой е светият идеал сега? БНТ може да го даде. Идеалът е да сме съвременни хора и да спазваме законите. Важна е значимостта на личността пред държавата и обществото. Човешката личност има свободна воля да се развива и твори. БНТ ще прави това, ако аз имам честта да бъда избран. Вярвам в Бог и съм се занимавал с религия. Има Бог и свободна воля. Всеки сам определя своя път и последствията от делата си. Лансирам работно понятие: киби IV световна война. III световна война беше между Варшавския договор и НАТО. Тя вече се проведе. В студената война бяхме победени. Има чуждестранни капитали и телевизии в България. Когато Леда Милева ме прие, националната телевизия беше още в III световна война. Сега върви IV световна война и докато си говорим в различни научни центрове се бълват невероятни неща. Стоките се произвеждат вече по друг начин. Процесът на производство е машинизиран. Човекът отива в обслужващата сфера – администрация, лекари, учители, келнери, масажисти. Те получават различни пари. Обществото се разслоява. За бедните се произвеждат стоки-менте. Човеците стават менте. Това е замисъл. Погледнете сп. Куриер от 1991 г. Жан-Жак Кусто казва да затворим Козлодуй. По 350 000 души на ден се избиват, за да се стабилизира обществото. И сестрите ни в Либия ще убият.

Стефан Димитров: Да Ви върна към конкретиката.

Радостслав Главчев: Ще имам ли бонус за това, че ми отнехте време от изказването? IV световна война се води в човека между творческото и комерсиалното начало. БНТ служи на това. Ние живеем в жестоко време.

Ликвидира се същността на човека. Чупят се старите догми, старите научни резултати. СЕМ има задача да смени ЗРТ. Има четиристранна коалиция за цифровата телевизия. Променя се технологичната среда. Работил съм в международния отдел на телевизията. Имахме връзка с международните телевизионни организации. Интервизия. 1971 г. беше комплектуван този отдел. Казаха ни: има решение на Политбюро на ЦК на БКП при всички международни съвещания да се взема мнението на СССР. Изготвяйте мнения на НРБ. Воювал съм за мнението на България и съм го подготвял. Сега за новите техники и технологии. Бях в КРС. Не ми дадоха мнение за цифровизацията. Мнението ми е, че трябва да се вземе мнението на бедните хора. 120 лв. от всеки гражданин не са малко пари. Може ли да преговаряме? Не, каналите са продадени. Да влезем във връзка с президента и премиера и да разместим каналите. Да запазим по един аналогов канал. Мислил съм много по тези въпроси.

Концепцията ми се казва „БНТ – духовен комитет на гражданите и селяните ни”. При международните договори винаги преди това се уточнява всяка дума какво значение има. Да има гражданско общество. Има ли медийна среда, кой ще дава парите. Да се промени текстът над сградата на Народното събрание. „Съединението прави силата”. Ако аз стана генерален директор на БНТ, ще се опитам да променя това. То звучи монархически. Аз искам БНТ да бъде комитет. Защо обединение на гражданите ни и селяните ни? Бях в международния отдел с Меглена Кунева и Уляна Пръмова. Това беше бюро на Петя – резидентката на СИВ. Международният отдел на КТР беше от 200 души. В КТР имаше хор, танцови състави. Ако стана генерален директор, ще има различни състави за музика, народна, циганска. Ще възродя телевизионния театър. В международния отдел често ставаше така: имаше хабилитирани хора. Главният редактор казва: инж. Главчев, идва чужденец и той трябва да остане доволен от България. Вземете пари и кола. Пари имаше много. Волгата беше хубава кола. Имаше шофьор, докладваше се на ДС непременно. Затова ходехме в планината. Имаше едно момче от ФРГ. Аз го попитах: бяхте съсипани, как се оправихте? Имаше концепция за развитието ни, отговори ми той. Нямаше вътрешна конкуренция. Правителството дава възможност на нашите хора като завършат, да се женят и ги подпомага. Кадрите са много

важни. Един французин пък ми каза: в петък почваме работа един час по-рано, в понеделник – един час по-късно. Ако стана генерален директор, 5 дни хората ще са граждани, 2 дни – селяни. „Бразди” се излъчва в неделя в 14 ч. Никой, който се интересува от това, не е вкъщи по това време. Накрая на изявлението си искам да Ви прочета един от химните на Орфей, 30 века пр. Хр., на славянски в прекрасния превод на Батаклиев.

Мария Стефанова: Благодаря за Вашето представяне.

Лилия Райчева: И аз Ви благодаря за представянето. Искам да запозная присъстващите с биографията на г-н Главчев: завършил е гимназия в Дряново, радиоелектроника в МЕИ. 25 г. стаж има в БНТ. (Подарява споменатат вече книга.)

Запознах се с Вашата концепция. Говорите за Пакт на ненападение и помощ с БТВ и Нова телевизия. Казвате, че БНТ трябва да се почисти, че има тромави програми. Говорите още за технологичното развитие на БНТ. Освен това си мисля следното: явявате се на всички конкурси за генерален директор на БНТ, очевидно искате да я подпомогнете. Какво ново предлагате?

Радостслав Главчев: Неслучайно в експозето си говорих за техниката. Моята специалност е такава. Специалист съм по тази част. Като дете съм завършил музикално училище в Дряново. Пред Леда Милева ми ходатайстваха Тодор Попов и Христо Недялков. Те гарантираха за мен. Щях да ставам музикант. Учил съм музика. Щях и с литература да се занимавам. Говоря руски и френски език, благодарение на учителите си. Бях на границата по време на Берлинските събития. Завършил съм МЕИ. Работех на изчислителна машина. Реших да правя медицински апарати. Две години бях инженер по информацията, поставих основите на информационния ред в телевизията. После бях в международния отдел, после в дирекция „Религия”. Новите технологии са венец на обществото. Ако е бедно, не може да има нови технологии. Има разрастване на вселената. Срещат се праисторически селища. Новите технологии означават обаче и много пари. Пактът за ненападение е основен момент за мен. Бог е навсякъде, включително и в Болкан нюз корпорейшън. Там се съветват с Мърдок . Може да ни помогнат.

По повод на тромавата структура – БНТ е умираща структура. Аз съм в бизнеса, обаче. Говорих с Диляна Грозданова. Новите телевизии са кутии за

правене на пари. Няма да има реклама, ако стана директор. Няма да тероризирам народа си. Телевизията има огромна структура. Редакции, блокове. Това трябва да се разруши. БНТ да се реструктурира. Говорил съм с директора на института „Пастьор”. Той е участник в срещите Г-7. Той знае, че японците правят биобомби. Този човек се среща с президента на САЩ. Трябва да забрани на Япония да прави бомби. Трябва да се преустроим, да станем селяни, да сме свързани с природата.

Бойчо Кулински: Вашето виждане за живота и телевизията е много любопитно. И за IV световна война, която се води у всеки човек. Моят свободен превод на вашата теза е такъв: творчеството е БНТ, а консуматорите са зрителите. Как виждате на този фон БНТ като производител на информация? Споменахте освен това телевизионните апарати. Каква е ролята на БНТ в разяснителната кампания хората да си купят декодери. Каква е ролята на държавата въобще?

Радостслав Главчев: Говорих с мой колега от радиоелектрониката. Първата стъпка е 16/9 размер на екрана. Ние имаме 16/8. Новите апарати са 16/9. Да сменим апаратната на БНТ. А после хората да си сменят техните апарати. Цифровизацията е страшно нещо. Тези, които произвеждат тези апарати, доят обществото. И в Европа няма цифрова телевизия.

Маргарита Пешева: Има. Само за информация да Ви кажа, че на една цифрова честота се качват от 4 до 6 програми. А на един аналогов канал – една програма.

Радостслав Главчев: Един аналогов да вземем - 6,5 МН. Един аналогов хваща 6 цифрови. Съществуващият канал е на БНТ. Казваме на хората - от утре можем да започнем да излъчваме на 7 канал шест програми. Един аналогов канал има обхват 6,5 МНz и поема шест цифрови програми. Спираме аналоговия канал и пускаме шест цифрови. Когато има 120 лв., човекът си купува декодер и си гледа седми първи канал.

Зрителите сме ние. Ние сме част от тоя народ Ако правителството не може да скърши хатъра на Болкан нюз корпорейшън, да им даде 9 канал. Трябва да разберем какви са нашите конкуренти. Затова ще ви прочета химн за ефира. (Чете.)

Людмил Стайков: Как ще изградите параклиси до всяко студио на БНТ? Как ще стане това?

Радостслав Главчев: (Казва „Отче наш“). Досега 15 години съм изучавал Библията в 11 версии. Христос е гръцка дума, означава месия, помазан. За него се говори в Тората. И той нарича себе си „рави“ – учителю. Православието е профанна форма на орфизма в дионистичното му начало. Орфизмът е монотеистичен. Бях 5 часа при патриарх Максим и го помолих да благослови БНТ. Срегнах се с патриарх Фотий, с Пименовите хора.

Поради изтичане на времето **Мария Стефанова** благодари на кандидата и закри съседването.

Събеседване с Николай Йотов

Мария Стефанова поздрави кандидата и му припомни регламента.

Николай Йотов: Аз съм учил във ВИТИЗ да правя друго, не излизам на екран. Изненада е, че съм на този конкурс. И се явявам не като личност, а като един от хората на българската култура. Хора, които от 18 г. са подложени на геноцид. 0,6% от бюджета отиват за култура. Затова сме в геноцид. Говоря от името на всички творчески съюзи. БНТ трябва да е стълб на българската култура. ЕС изисква творчески обмен на идеи. БНТ и творческите съюзи чакат от нас творчески идеи. Да сме пълноправни членове на ЕС.

Ситуацията сега: от 18 г. БНТ върви надолу. Един бивш манекен, генерален директор, заяви, че БНТ е слугиня, която върви след политическите победители. Агов може да смята така, но това притисна БНТ в ъгъла. Тя е държавна, не е обществена. Издържа се от дотации. БНТ е във финансов колапс. Г-жа Пръмова води достойни битки да спаси БНТ във финансов план. Тя чака забавена сума за ремонт на Студио 5, а трябва да мисли за цифровизация.

БНТ не е обществена телевизия. Тя е държавна. Избира я СЕМ, който е представител на политически партии. Какви обществени медии могат да бъдат тези, които държавата издържа? Държавна е, манипулируема. Не може да бъде коректив. Гилдията е с ниско самочувствие. Поднасям своите уважения към г-жа

Пръмова. Тя е професионалист с морал. Но комисията я притиска да увеличава програмите при намален бюджет. Трябва да се въведат потребителски такси. Каква цифровизация, когато БНТ няма средства. Какъв мултиплекс.

Но за разлика от нея, аз ще удара по масата. Имам девет страници концепция. Мога да обсъждам всичко по програмите на СЕМ. Но ще кажа най-важното. Нужен е мотивиран екип, знаещ и млад. Промени в ЗРТ: в ситуирането на БНТ като обществена телевизия, да се осигури духовна свобода на телевизията. Ако България не се сдобие с обществена телевизия, тя е аут. Ние сме държава без гражданско общество и то няма телевизия. Тя трябва да бъде генератор на идеи, граждански коректив на управлението, да работи за регионите. Да развива медийно образование. Пошлата продукция лумпенизира хората. Само свободен и медийно образован човек е гражданин на нова Европа.

По отношение на финансите – на рекламния пазар 1 млрд. лв. годишно реализира Красимир Гергов. Отличен бизнесмен. Развива това, което прави. Беше му подарена главата на БНТ с осакатен закон. Георги Чолаков започна да прави закон. Сега той се изпълнява уродливо, но тласка БНТ към рекламния пазар. Агов пренесе рекламата в къщата на брат си. В сегашния закон са определени проценти за денонощна програма и минути на час. БНТ ползва 81 минути от рекламното си време. Частните медии ползват 70 минути. БНТ държи 19% пазарен дял. На рекламния пазар в България присъстват две частни медии – БТВ и Нова телевизия, които произвеждат нехилистична продукция, въртят пошли мултинационални продукти – Сървайвър и Биг Брадър - и си разделят 1 милиард годишно. А БНТ има 74 млн. бюджет. БНТ може да направи сама 300 млн. От рекламни продукти. Ако стана генерален директор, ще се работи като в Европа. Сега се произвежда постна продукция. Добрите идеи са във външните продукции. Провят се филми, но творецът е на дъното. Трябва да се правят филми, които представят България от друга гледна точка. „Маймуни през зимата”, например. За да има инвеститорски интерес, БНТ трябва да излъчва позитивна продукция. Младите искат шанс в България. Това е другата генерална посока. Държавната агенция по туризъм – да създаде положителен образ. А парите там не стигат само за командировки. Там се върти един отдавна изчерпан продукт. Тук има лумпенизиран туризъм.

„Особености на българския национален туризъм” е срам за авторите, даже като погледнете директно заимстваното заглавие. Няма да привлечем никого така. Трябва да се работи с Агенцията за българите в чужбина. С Националното сдружение на общините. Регионалните центрове имат 6 часа програма. Чакаат своята трибуна. Неправителственият сектор – екологията. Сдружение „Зрение” – не е пуснат техен филм заради спонсорски заставки. Накрая е пуснат с изрязани заставки. Всички хора, които създават изкуството в България, трябва да виждат в БНТ стълб.

Мария Стефанова: Какво е отношението Ви към цифровизацията? Тя стартира в известна степен.

Николай Йотов: Великолепен в стратегически план въпрос. Ще се позова на протокол от Народното събрание. Благодаря на **Райна Николова**, която е дала рамо в тази комисия. БНТ да има мултиплекс. На фона на 6-те национални мрежи трябва да се заложи собствен мултиплекс. Да има свой излъчвател. Съгласен съм за честотния остров на БНТ. Могат да се обсъждат системи. Но БНТ да има цифровизиран стълб. Много ме подразни наглото желание за парламентарен канал. БНТ и без това произвежда новини от Министерски съвет, Президентството и Народното събрание. Светозар Бахчеванов дава идея БНТ и частните канали да са равнопоставени в цифровизацията. БНТ няма средства за обновление на новинарския блок. Ако БНТ промени закона в частта финансиране, не виждам защо да не поиска заем за развитие.. Ако БНТ има шанс да се самофинансира, тя може да вземе заем от държавата и да се развива. Това не е равен старт, а касапница. Трябва да има цифрови сателитни станции за страната. За да предложи равностоен продукт.

Мария Стефанова: Не съм съгласна за парламентарния канал. Радиото го има, част от обществото се интересува от това.

Николай Йотов: БНТ едва се оправя със сегашните програми с ресурса си. На БНТ трябва да се правят повече неща.

Лилия Райчева: Ще направя някои извадки от биографията на г-н Йотов. Той има две завършени магистратури: архитектура и операторско майсторство. (Подарява му споменатата книга.) Сериозно сте се готвили за този конкурс. Имате

справки. Мислим в една посока – държавната политика по отношение на финансирането на обществените медии е остаряла. Първият ми въпрос е: какви вътрешни ресурси търсите? Националната телевизия притежава наследство. Вторият ми въпрос е относно реструктурирането на медиата. Да се осигури професионален комфорт на наистина работещите е важно, но това ще хвърли в смут много хора.

Николай Йотов: Съкращаването на щата е болезнен въпрос. . Има няколко възможности: първо, краткосрочни – неусвоените възможности, а после да се промени закона в точката за финансиране. Сателитният канал може категорично да се преустрои в ПР на България. Да се обърне към колониите навън. Да се управлява от Обществен съвет – качествени хора, доказани професионалисти. Сателитът не работи, а изсмуква 12-15 млн. финансиране. Според подадени от Европа идеи потребителските такси или изравняването на рекламното време с частните канали могат да бъдат начин за добро финансиране. Резерви има и в сегашния закон – архивът. Външните продукции трябва да са с ново мислене. Творците не могат да бъдат на заплата с работно време. В условията на пазарна икономика не може да има 1500 човека срещу 400-500 в частните телевизии. БНТ не е благотворителна организация. В БНТ има семейни фирми – тате е дошъл тук и се е издигнал, после мама, после детето. Тате от асистент е станал режисьор, мама от секретарка е станала монтажистка, детето от шофьор става оператор. Да се обмисли сериозна реформа за бавно освобождаване на хора. Да остане един професионалист с добра заплата и да издържа цялото семейство. Заплатата да съответства на работата. Щатът е лумпензация. Не се плаша от стачки. Външните продукции трябва да се извадят навън. Вътрешните продукции трябва да се взимат от наши хора. Мотивацията да идва от гъвкави заплати. Бях в стачния комитет срещу Луканов. Мразя мързеливците. Станах шеф на операторите. Бях член на комунистическата партия. Забраших партийните събрания и поисках отчет кой какво прави. Първо ме проклинаха, но сега ме поздравяват по улиците. Синдикатите се изродиха. Маргинални са. Може и да се стягат за пореден бойкот.

Маргарита Пешева: Имам няколко въпроса към Вас. Извеждате рейтинга като основен регулатор. Той безспорно е важен, регулатор е, но обществената

телевизия не може цялостно да определя стратегията си от него. Има обществен интерес. Така изравнявате обществената с комерсиалните телевизии. Вторият ми въпрос е свързан с това, че сте според вас времето за реклами трябва да се изравни с това на комерсиалните телевизии да се изравни. Как тогава ще коментирате европейските практики – от 1998 г. насам големи телевизии подадоха жалби срещу обществените телевизии за нелоялна конкуренция. Защото хем получават дотации, хем изискват еднакво време за реклами. Третият ми въпрос е, защо Общественият съвет във вашите виждания има толкова важна функция – давате му програмни права, да създава програми. Той може да дава оценка на програмите, но не и да се намесва в тяхното създаване. И накрая, бих Ви помолила да имате по-уважителен тон към публични личности, които не присъстват тук.

Николай Йотов: На тези личности съм казал какво мисля.

Относно рейтинга опирам се на доклад, възложен от СЕМ. Аудиторията не е загубена. Трябва да се ограничи насилието, да нарасне дялът на културните предавания. Първо е игралното кино, има 70%. Следват международните новини, публицистиката. Доста по-долу е чалгата.

Маргарита Пешева: Това са данни от социологически проучвания, поръчани от СЕМ. Извадки от два доклада на две социологически агенции.

Николай Йотов: Щомса поръчани от СЕМ, значи СЕМ им вярва, позовава се на тях. Защо аз да не се ползвам? Българският зрител е културен, гледа кино и публицистика.

Маргарита Пешева: Не се съмнявам в изводите и оценките. Питам как си представяте нещата в бъдеще. Програмната Ви стратегия само от рейтинга ли ще зависи.

Мария Стефанова: Той гради тезата си, нека го изслушаме.

Николай Йотов: Не само рейтингът е важен, разбира се. Обществената медиа има други функции, частният канал е нихилистичен. Той пренася и развива културната традиция. Дадохте ми кураж с тези изследвания. По втория въпрос – Общественият съвет. Той е достоен. Нека стане по-голям, с повече отговорности. Да бъде сензор и генератор на идеи. В УС на БНТ се размиват отговорностите. Не се правят категорични промени. Този Обществен съвет е единственото нещо над

главата на генералният директор. Държи под контрол редакторите, които провеждат конкурси за външни продукции. УС има много права.

Относно нелоялната конкуренция с частните канали. Пред мен е доклад от Копенхаген` 2005 г. Никъде не е казано, че частните телевизии трябва да са бедни и зависими. Ако частните се страхуват, че БНТ ще ги измести, отговорът е: искаме равнопоставеност. Гергов пише правилата на играта. Кой е съзереът, кой да тропне по масата – българският народ или Гергов. Няма политическа воля за промяна на ЗРТ във финансовата му част, бил казал Светослав Бахчеванов. Кого обслужва този лумпен? Не ми е леко, но трябваше да сажа всичко това. Българският народ ли няма воля?

Мария Стефанова благодари на кандидата и закри събеседването поради изтичане на времето.

Николай Йотов: В заключение искам само да кажа, че представлявам десетки хиляди качествени творци. Затова съм тук, затова съм се готвил. Пръмова е достоен директор, но е деликатен човек. Аз съм Телец и не ми пука кой е отсреща. Иначе след три години ще бъде катастрофа и аут. Защото Комисията се нарича гражданско общество и медии. Да махнем оковите на БНТ. Да има перспектива. Мръсен е въздухът в България. БНТ трябва да е прозорец навън. Имам човек, който да отвори България към англоезичния свят. Който и да стане генерален директор, трябва да му се помогне. На България ѝ трябва телевизия.

Членове на СЕМ

Бойчо Кулински

доц. д-р Лилия Райчева

акад. Людмил Стайков

доц. д-р Маргарита Пешева

Мария Стефанова

Председател

Мая Вапцарова

Милен Вълков (отсъства)

доц. д-р Райна Николова

Стефан Димитров